

titel	RAAD VOOR CULTUUR
datum	9 maart 2006
agenda	17 uur 1. Goedkeuren verslag 8 december 2005 2. Bespreking discussietekst Cultuurcompetentie 3. Bespreking trajecten beleidsvoorbereiding en heroriëntering Strategische Adviesraad 4. Planning adviezen 2006 5. Rondvraag en varia
aanwezig	Bart DE BAERE, voorzitter Sigrid BOUSSET, ondervoorzitter Moniek BUCQUOYE Hugo DEVOS Jan DE BRAEKELEER Frank HERMAN Geert PUYPE Joannes VAN HEDDEGEM Luk VERSCHUEREN Iris VAN RIET, secretaris <u>Afgevaardigden administratie Cultuur</u> Christine CLAUS Marina LAUREYS Bart VANDERHERTEN Jos VAN RILLAER
afwezig met kennisgeving	Herman BAETEN Pepijn DEBOSSCHER Chantal DE SMET Bart DOUCET Eddy FRANS Anjes GORIS Jorijn NEYRINCK Rik PINXTEN Johan SWINNEN Johan THIELEMANS Leen THIELEMANS Peter VANTYGHEN <u>GENODIGDEN</u> Jan VERLINDEN

afwezig zonder
kennisgeving

Patrick ALLEGAERT
Piet DE GRYSE
Gi MATEUSEN
Johan NOTTE
Marleen PLATTEAU
Harold POLIS
Leen VANDERHULST
Bart VANREUSEL
Jan VAN VAERENBERGH
Martine VERHEYEN

verslaggever

Hanne SCHUERMANS

verslag goedgekeurd op

Vergadering van de Raad voor Cultuur

9 maart '06

INHOUD

1. Welkom door de voorzitter
2. Goedkeuren van het verslag van 8 december 2005
3. Bespreking van de discussietekst Cultuurcompetentie
4. Bespreking van de trajecten met betrekking tot beleidsvoorbereiding, met daarbij de rol van een strategische adviesraad, de steunpunten, de expertisecentra, de belangenbehartigers, het Beleids- en InformatiePunt, ...
 - 4.1 Probleemstelling
 - 4.2 Aanzet tot reflectie
 - 4.3 Samenvatting en afspraken
5. Planning adviezen 2006
6. Rondvraag en varia

1. WELKOM DOOR DE VOORZITTER

Voorzitter Bart De Baere heet de aanwezigen welkom. Ondanks een vrij groot aantal verontschuldigungen hoopt hij toch, zij het kort, alle punten te kunnen behandelen. We moeten onder meer nadenken over een advies aangaande een strategische adviesraad (SAR) in de nieuwe administratieve structuur.

2. GOEDKEUREN VAN HET VERSLAG VAN 8 DECEMBER 2005

Het verslag van de vorige vergadering wordt goedgekeurd.

3. BESPREKING VAN DE DISCUSSIE TEKST CULTUURCOMPETENTIE

Deze tekst is in grote mate een goede synthese van wat al bestaat, daardoor lijkt het meer een beleidsvoorbereidende tekst dan een advies.

De strategieën die erin beschreven staan, lijken beperkt tot onderwijs en media. Cultuurcompetentie bestrijkt echter een breder geheel, maar het gevaar bestaat dan dat men door de bomen het bos niet meer ziet. Een globaal strategisch advies hierover is een bijna onmogelijke taak. Het is een breed, ingewikkeld veld.

Een aantal andere actoren kunnen naar voren worden gehaald, vb. sociaal-cultureel werk en jeugdwerk.

Het puntje over niet-formele educatie is verder te weinig uitgewerkt.

Punt 1.3. De vroege socialisatie wordt terecht als het belangrijkste omschreven: dat kan meer uitgebouwd worden. Gezinnen kunnen heel wat doen buiten het onderwijs om. Ook na de schooltijd kan competentie nog volop ontwikkeld worden, dat kan levenslang, cf. senioren. Competentieverwerving is een levenslange cyclus; de belangrijke fases daarin kunnen aangeprengren worden, zoals:

- 1e socialisatie
- het gezin
- vroege tienerjaren
- mensen die druk bezig zijn met een carrière en 'geen tijd' hebben om aan cultuur te participeren.
- ...

Punt 3.2.1: - andere subtitel: Sociaal-cultureel werk.
- de spanning tussen de gangbare pedagogie en het aanleren van bijvoorbeeld muzikale vaardigheden is niet eenduidig op te lossen. Vb.: leraren heropleiden werkt niet, het probleem ligt bij de gangbare pedagogie.

Participatie kan nog een apart instrument zijn.

De survey van Re-Creatief Vlaanderen¹ spreekt van een sterke binding met maatschappelijke participatie, hoewel de juiste verhouding misschien niet echt duidelijk is. Hier kan meer over gezegd worden.

Wat betreft omgang met media: de wereld van jongeren is een zeer beeldende wereld, hier keert momenteel echter weinig van terug bij het spreken over competentie.

"Elders Verworven Competenties" (EVC's) worden niet vermeld, hoewel deze theorie toch wijd verspreid is, cf. de inspanningen vanuit Socius e.d. EVC's hebben te maken met alles, dus niet alleen de opvoeding en onderwijs. Cf. levenslang / levensbreed leren.

De voorzitter benadrukt dat het belangrijk is om optimaal expertises aan te wenden aanvullende aan de ondersteuning door het secretariaat dat voorbereidend werk verricht. Dit maakt ook de link met de vraag naar capaciteit (cf. punt 4): er zou voor de toekomst een profiel kunnen worden opgesteld voor de ondersteunende functies.

¹ Het gaat om de publicatie *Cultuurkijker. Cultuurparticipatie gewikt en gewogen* door onderzoekers Lievens, Waeye en De Meulemeester in opdracht van het steunpunt Re-Creatief Vlaanderen.

AFSPRAAK: Het secretariaat doet een rondvraag naar individuele opmerkingen bij voorliggende tekst. Jan de Braekeleer is bereid als coach op te treden. Hij zal het secretariaat onder andere doorverwijzen naar experts en naar nuttige publicaties.

4. BESPREKING VAN DE TRAJECTEN MET BETREKKING TOT BELEIDSVOORBEREIDING, MET DAARBIJ DE ROL VAN EEN STRATEGISCHE ADVIESRAAD, DE STEUNPUNTEN, DE EXPERTISECENTRA, DE BELANGENBEHARTIGERS, HET BELEIDS- EN INFORMATIEPUNT, ...

4.1 Probleemstelling

Hoe gaat de raad om met zijn eindfase, hoe zorgen we voor een goede eindrush? Ook los van een formeel advies daaromtrent is de discussie hierrond belangrijk. Het is eveneens belangrijk al na te denken over een mogelijke werkwijze voor de op te richten strategische adviesraad, waarbij we onze ervaring kunnen inzetten, aldus de voorzitter. Verschillende partijen kunnen hierover een opinie vormen.

Een mogelijke werkwijze zou erin kunnen bestaan dat de ondersteunende dienst een traject in grotere mate in handen neemt dan in het verleden, waarna er een stap extra zou moeten genomen worden. Dat blijkt ook uit de nota rond cultuurcompetentie: de expertise van leden van de raad vormen de extra insteek die nodig is om een advies gewicht te geven.

Deze raad heeft voortdurend het punt van zijn eigen zingeving terug op de agenda gezet; en ook vanuit bijvoorbeeld de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding worden er vragen gesteld: hoe kan een advies in een nieuwe constellatie (met minder mensen) tot stand komen? En zijn we eigenlijk wel een schakel in het traject van beleidsvoorbereiding, zoals nu aangenomen wordt? Daarom is het misschien handig dat er van 'bovenaf' nu gezegd wordt wat juist de taak van de raad is.

4.2 Aanzet tot reflectie

Secretaris Iris Van Riet geeft eerst uitleg bij enkele nota's die bij dit punt voorbereid werden, namelijk het organogram waarbij de strategische adviesraad administratief ingekaderd wordt, de nota *Naar een strategische adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media*, de nota *Rol strategische advisering in kader van beleidsvoorbereiding: aanzet tot reflectie*, grotendeels gebaseerd op ideeën uit het boek *Esthetica voor beslissers* van Pascal Gielen, en tot slot een nota waarbij de decretale onderbouw van de steunpunten en belangenbehartigers opgelijst staan. De voorzitter stelt na dit betoog de vraag hoe er tussen deze vergadering en die in juni – die voorlopig als laatste vergadering met de huidige samenstelling gerekend wordt – een advies-traject op spoor kan gezet worden. De secretaris denkt dat er verder kan worden uitgewerkt wat reeds initieel aanwezig is: reflexief te werk gaan, de link met BBB blijven leggen, voorwaarden opnemen, kijken naar de structuur en hoe er optimaal met vier deelraden kan gewerkt worden. Wat de procedure betreft, kan er binnen de ondersteuning gewerkt worden aan een nota, waarna de leden die hierover expertise hebben opgebouwd gevraagd wordt te reflecteren. De vraag omtrent de timing van dit alles is echter prangend: het is de bedoeling van de minister om dit voor de zomer af te ronden, maar de haalbaarheid hiervan wordt betwijfeld. De voorzitter wil daarom de mogelijkheid voorzien van een tussentijdse vergadering (tussen deze en de vergadering reeds gepland voor juni).

Toekomstig leidend ambtenaar van het departement Christine Claus bevestigt dat er waarschijnlijk vertraging wordt opgelopen bij de uitvoering. De beleidsraad zou vanaf één april starten, maar dat zal waarschijnlijk ook niet lukken. Toekomstige leidend ambtenaar van de IVA Kunsten en Erfgoed Jos Van Rillaer meent dat de aansturing door de ministers vrij centraal zal kunnen gebeuren. De deelraden zullen de zwaarte van het werk op zich nemen. Niet alles moet door de trechter van de overkoepelende raad. Deze overkoepelende raad zal vooral adviseren over beleidsveldoverschrijdende materies; in dat opzicht is het helemaal geen probleem dat er twee ministers bevoegd zijn. Hij denkt overigens wel dat de timing van juni nog gehaald kan en zal worden. Alleszins administratief; of de raad dan ook daadwerkelijk geïnstalleerd zal zijn, is niet zeker. De voorzitter voegt toe dat een advies omtrent de toekomstige werking best vroeg

neergelegd wordt: op die manier kan het advies een impact hebben op bijvoorbeeld de samenstelling van de raad.

In concreto wordt de grote uitdaging: hoe gaat de wisselwerking zijn tussen de algemene raad en de vier deelraden? Hier kan in een werkgroep over gereflecteerd worden. De verschillende beleidsvelden zijn niet met elkaars zaken bezig. De deelraden zullen wel de hoofdrol spelen, wat zal leiden tot een gedecentraliseerde werking. Wat gaat de overkoepelende raad dan doen? De voorzitter meent dat we misschien in termen moeten denken van een constructieve eigen plek, een nog te ontwikkelen soort sluisfunctie. Christine Claus definieert als uitdaging het aangaan van uniek overleg, het voeren van een geïntegreerd beleid op gedeconcentreerde manier. De deelraden mogen niet té gedecentraliseerd werken, in de zin dat ze zich op termijn 'afkeren' van de overkoepelende raad.

Dus: hoe verhouden de deelraden zich ten opzichte van elkaar en ten opzichte van het overkoepelende orgaan? Wat is de relatie van deze met het veld, de steunpunten en belangenbehartigers? Het departement speelt een grote rol bij de voorbereiding. Er moet ook gereflecteerd worden naar aanleiding van het doorknippen van de band tussen beleidsvoorbereiding en – uitvoering, aldus Van Rillaer. Ook in het culturele veld zelf moet hierover reflectie op gang komen. Claus stelt voor om ook in cycli te denken, het opstellen van een jaarlijkse begroting kan zo'n cyclus zijn.

4.3 Samenvatting en afspraken

De voorzitter **vat samen** wat belangrijk is:

- De verhouding tussen de deelraden en de algemene raad;
- de plaats en de rol van de strategische raad in het culturele landschap
- de plaats en de rol in het beleidsdomein;
- de verhouding tussen de deelraden en de advies- en beoordelingscommissies;
- de verhouding tussen de deelraden en de IVA's / het beleidsdomein;
- de relatie van de raad met de minister(s) / het parlement;
- het cyclisch denken;
- hoe komen tot een geïntegreerd beleid op een gedeconcentreerde manier;
- de werkprocedure (eventueel via benchmark).

De voorzitter vraagt wat er nog moet en / of kan worden doorgedacht rond deze problematiek, wat nog problemen of onduidelijkheden oplevert.

- De verhouding van deelraden met steunpunten en belangenbehartigers, naar opdrachten etc.
Hoe zien de aanwezige leidend ambtenaren dit vanuit hun praktijk evolueren? Jos Van Rillaer ziet de SAR in een geprivilegieerde relatie met de minister: het is immers zijn orgaan. Het is belangrijk voor de SAR om een band te behouden met het departement, maar die is er in principe ook structureel, via het secretariaat. Dat wil evenwel niet zeggen dat er (studie)opdrachten kunnen gegeven worden, de bedoeling blijft dat de SAR autonoom functioneert. De IVA's geven insteken aan het departement, de relatie van de SAR met hen verloopt ook via het departement. Volgens Claus moet de SAR autonoom een eigen programma vaststellen. Het is belangrijk dat er niet altijd uit hetzelfde potje gelepeld wordt en dat de discussie op een meer strategisch niveau wordt gevoerd. De leden van de raad zitten daar met een netwerk waarin verschillende kennis circuleert en die moet worden aangesproken. Het departement is dan ook niet op zoek naar een 'schoonmoeder', maar naar een *sparring partner*.
- De beperktheid van het ondersteunend apparaat.
Het rechtsstatuut wordt *sui generis*, maar wat moeten we ons daar bij voorstellen? Is een beperkte inhoudelijke en een administratieve ondersteuning voldoende?
- Kan een beroep worden gedaan op externe onderzoeksopdrachten?
Onderzoek en dergelijke kost wel wat. Dat gebeurt nu door het departement, maar zijn er ook middelen beschikbaar zijn voor eigen initiatieven van de strategische adviesraad. Kan de strategische adviesraad de resultaten ter beschikking krijgen van onderzoeks- en studiewerk van het departement? Dat is nodig om vooraanstaande adviezen te kunnen maken. Dit kan in een aantal gevallen, volgens Christine Claus. Zij stelt dat ook hier weer het be-

lang van netwerken komt bij kijken: daarom is het belangrijk wie in de SAR komt te zitten. De ondersteuning is zeker van niveau A.

AFSPRAAK: Het secretariaat probeert in te schatten hoe de timing zal verlopen en doet een rondvraag voor een bijkomende vergadering om tot een advies hierover te komen.

AFSPRAAK: met een werkgroep zal nagedacht worden rond de voorlopige tekst van het voorontwerp van decreet houdende oprichting van een strategische adviesraad en rond de rol van de ondersteuning en de uitbouw tot een 'netwerk'organisatie.

5. PLANNING ADVIEZEN 2006

De vergadermap bevat een lijst met aandachtspunten, ook in het jaarverslag 2005 van de Raad voor Cultuur opgenomen, die voor dit punt een houvast is.

De voorzitter vraagt zich af of we al deze punten nog rond zouden krijgen. Gezien de verwachting dat de laatste vergadering van de raad in zijn huidige vorm in juni zou plaatsvinden, lijkt dat niet evident. Echter, leden van de raad die over een bepaald punt graag een advies zouden voorbereid zien en die dat ook haalbaar vinden, zijn welkom een voorstel te doen. Andere punten kunnen worden overgedragen aan de strategische adviesraad in de nieuwe structuur.

Er wordt opgemerkt dat, zoals in het interview met de minister² te lezen is, er ook nog een advies op komst is aangaande semi-professionele kunsten. Dit zal misschien nog voor de zomer op de agenda staan.

De voorzitter denkt hardop na: dit is misschien een goed voorbeeld waarbij men kan werken met 'kamers' en een overkoepelende raad. Er zou inderdaad discussie kunnen ontstaan of dit via de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding moet gaan, of via de Raad voor de Kunsten. Betreft de problematiek enkel Volksontwikkeling, of beide? Hier zou een experiment van kunnen gemaakt worden, zij het dat alles formeel wel in orde moet blijven.

AFSPRAAK: Er wordt formeel om advies gevraagd van zowel de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding als van de Raad voor de Kunsten. Daar wordt dan door de Raad voor Cultuur een synthese van opgesteld. Een aantal betrokkenen zullen hiervoor samen komen waarna het advies via de schriftelijke procedure verder wordt afgewerkt. Het secretariaat stelt hiervan een planning op.

Verder wordt opgemerkt dat een kabinetsmedewerker de Adviescommissie Kunsten heeft meegedeeld dat er een aanpassing zou komen van het Kunstendecreet. Het zou gaan om de modaliteiten van uitvoering. De raad zal hier waarschijnlijk ook een advies moeten rond geven voor de zomer. Waarschijnlijk zal midden april advies worden verwacht. Voor de werking van de Raad voor Cultuur betekent dit verder geen substantieel verschil.

AFSPRAAK: Voor het advies omtrent het Kunstendecreet zal geen extra vergadering belegd worden: de goedkeuring zal via schriftelijke procedure verlopen.

6. RONDVRAAG EN VARIA

Er zijn geen variapunten.

De vergadering eindigt om 18.40u.

² De Cel Strategische Adviesraden bevroeg in functie van het jaarverslag 2005 van de Raad voor Cultuur onder andere minister Anciaux over heden en toekomst van de Raad voor Cultuur.